

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра зоології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

НАУКОВО-ДОСЛІДНА І ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

підготовки бакалавра

**спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки),
освітньо-професійної програми Середня освіта. Природничі науки.**

Луцьк – 2024

Силабус нормативного освітнього компонента «Науково-дослідна і проєктна діяльність в закладах освіти» підготовки бакалавра галузі знань **01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Природничі науки), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Природничі науки.**

Розробник: Бусленко Л. В., кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми доц. Іванців О. Я.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри зоології

Протокол № 1 від 4 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Сухомлін К. Б.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 014. Середня освіта (Природничі науки). ОПП Середня освіта. Природничі науки. «Бакалавр»	Нормативна
Кількість годин/кредитів – 120/4		Рік навчання 2-й
		Семестр 3-ий
		Лекції 34 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лабораторні 16 год.
		Самостійна робота 62 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю – залік

II. Інформація про викладача

Бусленко Леся Володимирівна
Науковий ступінь: кандидат біологічних наук,
Вчене звання: доцент
Посада: доцент кафедри зоології
Контактна інформація: e-mail Buslenko.Lesya@vnu.edu.ua
Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Науково-дослідна і проєктна діяльність в закладах освіти» формує дослідницьку діяльність студентів, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання, презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах.

У процесі вивчення освітнього компоненту «Науково-дослідна і проєктна діяльність в закладах освіти» здобувачі вищої освіти оволодівають необхідним обсягом знань щодо проєктної діяльності, подання заявок на отримання грантів на виконання наукового проєкту, звітування за результатами проєкту та представлення результатів широкому загалу.

2. Пререквізити та постреквізити

Пререквізити: попередньо студент повинен прослухати курси: зоологія, ботаніка, хімія, педагогіка, практикум з природознавства, охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу та інші фахові дисципліни за освітнім ступенем «бакалавр».

Постреквізити: інформаційно-комунікаційні технології в освіті, методика навчання інтегрованих курсів природничо-освітньої галузі, навчальна практика (шкільний біологічний експеримент), педагогічна практика у закладах фахової передвищої освіти, курсова робота з біології, здоров'я людини, природознавства та методик їх навчання

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента «Науково-дослідна і проєктна діяльність в закладах освіти» є висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології, організації науково-дослідницької та проєктної діяльності, тобто теоретичного та практичного підґрунтя для ефективного проведення та висвітлення результатів наукових досліджень студентам.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Науково-дослідна і проєктна діяльність в закладах освіти» є надання знань з актуальних проблем методики, технології, організації науково-дослідницької та проєктної діяльності та оформлення її результатів.

4. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області (біологія, природознавство, здоров'я людини), специфіки професійної діяльності для формування в учнів наукового світогляду. ЗК 7. Здатність застосовувати знання на практиці та ефективно розв'язувати практичні задачі.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 2. Здатність демонструвати базові знання в галузі біологічних наук, педагогіки, методики навчання біології, природничих наук та основ здоров'я та на межі предметних галузей, здійснювати їх інтеграцію під час виконання професійних завдань. ФК 5. Здатність застосовувати сучасні методи дослідження біологічних об'єктів, планувати та проводити наукові дослідження з біології та на межі предметних галузей, здійснювати їх інформаційне та методичне забезпечення, інтерпретувати дані та робити висновки, готувати результати наукових робіт до оприлюднення. ФК 8. Здатність застосовувати екологічні знання у педагогічній діяльності для екологізації мислення та поведінки учнів на основі усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування відповідно до концепції сталого розвитку.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 3. Знати сучасну систему організації природи та методології природничо-наукового пізнання, закономірності будови, функціонування природних систем, в т.ч. організму людини, їх розвиток і взаємодію, основні функціональні особливості для підтримання сталості складу, структури, взаємозв'язок із неживою природою; використовувати знання для їх охорони, відтворення та збалансованого розвитку. ПРН 9. Володіти навичками збору та обробки первинного біологічного матеріалу, вміти виготовляти колекції, тимчасові мікропрепарати, гербарії та використовувати їх у навчальному процесі. ПРН 10. Вміти застосувати теоретичні знання та практичні методи різноманітних галузей біологічної наук на операційному рівні для розвитку формування цілісної наукової картини світу.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Прак.	Конс.	Сам.
Змістовий модуль 1. Науково-дослідна діяльність в закладах освіти					
Тема 1. Наука як об’єкт. Етапи становлення і розвитку науки.	4	2	–	–	2
Тема 2. Наука як сфера людської діяльності та система знань.	6	2	–	–	4
Тема 3. Організація науково-дослідної роботи в Україні	6	2	–	–	4
Тема 4. Підготовка науково-педагогічних кадрів в Україні	6	2	–	–	4
Тема 5. Науково-дослідна робота студентів	8	2	2	–	4
Тема 6. Плагіат та його профілактика у навчальному процесі	9	2	2	1	4
Тема 7. Наукова етика	6	2	–	–	4
Тема 8. Цитування у науковій літературі	9	2	2	1	4
Тема 9. Рецензування наукової публікації	7	2	2	1	2
Разом за змістовим модулем 1.	61	18	8	3	32
Змістовий модуль 2. Проектна діяльність в закладах освіти					
Тема 10. Сутність проектної діяльність в закладах освіти	4	2	–	–	2
Тема 11. Обґрунтування доцільності проекту.	6	2	–	–	4
Тема 12. Основні форми організації структури проекту.	8	2	2	–	4
Тема 13. Загальні підходи до планування і контролю проектів.	9	2	2	1	4
Тема 14. Структуризація проекту	9	2	2	1	4
Тема 15. Мережеве і календарне планування проекту. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету.	9	2	2	1	4
Тема 16. Контроль виконання проекту.	7	2	–	1	4
Тема 17. Формування і розвиток проектної команди.	7	2	–	1	4
Разом за змістовим модулем 2.	59	16	8	5	30
Усього годин	120	34	16	8	62

Теми практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1	Науково-дослідна робота студентів	2
2	Плагіат та його профілактика у навчальному процесі	2
3	Цитування у науковій літературі	2
4	Рецензування наукової публікації	2
5	Основні форми організації структури проекту.	2
6	Загальні підходи до планування і контролю проектів.	2

7	Структуризація проєкту	2
8	Мережеве і календарне планування проєкту. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету.	2
	Разом	16

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування. За теоретичну підготовку до практичних робіт студенти можуть отримати максимальну оцінку 6 балів. Максимальна оцінка за виконання та оформлення кожної практичної роботи складає 6,5 бали. Загалом з кожної практичної роботи студент максимально може отримати 12,5 балів.

З усіх тем змістового модуля 1, які виносяться на практичні заняття студент може отримати максимально 50 балів, а з усіх тем змістового модуля 2 також 50 балів.

Загалом з усіх тем змістових модулів студент може отримати 100 балів.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) незапланований.

Поточний контроль (мах = 100 балів)								Загальна кількість балів
Модуль 1. Виконання практичних робіт і теоретична підготовка до занять								
Практичні роботи								
Змістовий модуль 1.				Змістовий модуль 2.				
1	2	3	4	5	6	7	8	
12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	100

Критерії оцінювання усної (письмової) відповіді:

3 бали – відповідь неповна на основі прочитаної лекції; розуміння і розкриття лише окремих позицій.

4 бали – відповідь повна, логічна на основі прочитаної лекції; розуміння і розкриття декількох позицій.

5 бали – відповідь повна, логічна на основі прочитаної лекції; розуміння і розкриття всіх позицій.

6 балів – відповідь вичерпна, логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає роз'яснення всіх систематизованих позицій; використання тексту лекції, підручників та додаткових наукових джерел; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Сутність проєктної діяльності в закладах освіти.

Обґрунтування доцільності проєкту.

Основні форми організації структури проєкту.

Загальні підходи до планування і контролю проєктів.

Структуризація проєкту

Мережеве і календарне планування проєкту.

Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету.

Контроль виконання проєкту.

Формування і розвиток проєктної команди.

Збір наукової інформації

1. Робота в бібліотеці.

2. Пошук першоджерел.

3. Оформлення бібліографічних карток, анотацій.

4. Ознайомлення із особливостями побудови каталогів (тематичний, алфавітний).
 5. Типова бібліографічна картка, характеристика інформації на картці.
 6. Складання картотеки за обраною темою.
- Бібліографічні джерела.
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Сигнальна інформація
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Реферативні журнали.
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Періодичні видання.
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Біологічні та екологічні словники.
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Довідкова література.
1. Основні види.
 2. Характеристика окремих джерел.
- Наука як складова загальнолюдської культури.
1. Історія розвитку науки
 2. Закон України про вищу освіту.
 3. Закон України Про наукову та науково-технічну діяльність.
- Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності.
1. Визначення науки, її мета і завдання.
 2. Історія розвитку науки.
- Наукова комунікація.
1. Елементи наукової комунікації.
 2. Науково школа.
- Науково-дослідницька діяльність студентів.
1. Загальна характеристика.
 2. Структура НДДС.
 3. Особливості НДДС на різних курсах навчання.
- Методологія наукового дослідження.
1. Визначення та функції.
 2. Фундаментальна, або філософська, методологія.
 3. Загальнонаукова методологія
 4. Конкретнонаукова методологія
- Методи і техніка дослідження.
1. Особливості вибору конкретних методів дослідження.
 2. Класифікація методів.
- Методи наукового пізнання.
1. Загальні методи наукового пізнання.
 2. Спеціальні методи наукового пізнання.
- Збір первинної наукової інформації.
1. Ведення щоденника спостережень та польового журналу.
 2. Розгляд типових щоденників спостережень.
 3. Розгляд типових карток обліку біологічних об'єктів під час польових чи експериментальних досліджень.
- Магістерська робота

1. Магістерська робота: загальна характеристика.
 2. Послідовність виконання магістерської роботи.
 3. Підготовчий етап роботи над кваліфікаційною роботою.
 4. Вибір теми. Актуальність теми.
 5. Опрацювання літератури.
 6. Об'єкт, предмет, мета та завдання роботи.
 7. Робота над текстом кваліфікаційної роботи.
 8. Вимоги до оформлення вступу та змісту роботи, вимоги до оформлення списку літератури, таблиць, ілюстрацій.
 9. Заключний етап роботи над кваліфікаційною роботою.
 10. Висновки у роботі.
 11. Додатки та їх оформлення.
- Особливості підготовки та захисту магістерських робіт
1. Заключний етап роботи над кваліфікаційною роботою.
 2. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи.
 3. Написання доповіді.
 4. Види наочності: таблиці, слайди для графопроектора, мультимедійна презентація.
 5. Підготовка наочності для презентації: анкет, гербарію, колекцій безхребетних тварин, альбомів з фотознімками
- Підготовка наукових публікацій
1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
 2. Наукова стаття, її структура особливості написання.
 3. Тези наукової доповіді, структура, особливості викладу матеріалу.
 4. Методика підготовки та оформлення публікацій.
 5. Реферат, класифікація рефератів, їх структура, особливості викладу матеріалу.
 6. Доповідь, структура написання.
- Плагіат та його профілактика у навчальному процесі.
1. Загальні положення про плагіат.
 2. Визначення понять.
 3. Історія питання.
 4. Профілактика плагіату в навчальному процесі.
 5. Порядок застосування системи «Anti-Plagiarism».
 6. Вимоги до електронного варіанта письмової роботи.
 7. Критерії оцінювання плагіату в документах.
 8. Відповідальність за плагіат.
 9. Порядок подання апеляції та її розгляд.
- Наукова етика
1. Загальні положення про наукову етику.
 2. Основні визначення та поняття.
 3. Моральні принципи.
 4. Етичний кодекс вченого України, його основні розділи та положення.
 5. Біоетика, об'єкт, предмет, моральні дилеми
- Цитування у науковій літературі.
1. Правила цитування.
 2. Загальні вимоги до цитування.
 3. Посилання на використані джерела.
 4. Індекс наукового цитування.
 5. Імпакт-фактор (ІФ), індекс цитування статей автора (ІЦ) та індекс Хірша
 6. Міжнародні системи цитування.

(IX).

7. Наукометричні бази даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus, MathSciNet, EBSCOhost, Google Академія, ПІНЦ.

Рецензування наукової публікації.

1. Рецензування та його мета.
2. Процес рецензування.
3. Рецензування наукових робіт.
4. Рецензування документів у Word.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Здобувач освіти повинен відвідувати згідно розкладу занять всі види аудиторних занять передбачені навчальним планом. Графік консультацій із навчальної дисципліни розміщений на дошці оголошень та на сайті кафедри зоології. У разі відсутності студента на занятті він зобов'язаний його відпрацювати (графік відпрацювання знаходиться на дошці оголошень кафедри зоології).

Політика щодо неформальної, інформальної та дуальної освіти. Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулі, темі (темам), що передбачені силабусом навчальної дисципліни, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

<https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8-%d0%b2%d0%bd%d1%83-%d1%96%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%96-%d0%bb%d0%b5%d1%81%d1%96-%d1%83>

У випадку дуальної форми здобуття освіти зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про підготовку студентів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти» на основі тристороннього договору між закладом освіти, суб'єктом господарювання і здобувачем освіти

<https://ed.vnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%be-%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%d0%b2%d0%b0-%d0%b1%d0%b0%d0%b7%d0%b0>

Політика щодо академічної доброчесності. Студент повинен самостійно виконати всі завдання лабораторних робіт, а у випадку запозичень інформації зобов'язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань (поточний, модульний, підсумковий контроль) заборонено.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання лабораторних робіт і надавати їх для перевірки викладачу. У випадку відсутності студента на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (екзамену) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати лабораторні роботи.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із різних видів цього контролю (виконання практичних робіт і теоретична підготовка до занять) оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно. Для

успішної здачі освітнього компонента сумарна кількість балів отриманих студентом за семестр повинна становити не менше 60,0. Якщо ж кількість балів є меншою, то здобувач має можливість успішно здати дисципліну у формі заліку на ліквідації А академічної заборгованості.

При цьому на залік виноситься 100,0 балів. Залікова робота передбачає розкриття п'яти теоретичних питань із переліку питань для підготовки до заліку, що взяті із різних тем курсу. Залікова робота оцінюється максимально у 100,0 балів (кожне питання оцінюється максимум у 20,0 балів). Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60,0 балів за 100-бальною шкалою.

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Основні тенденції сучасних наукових досліджень.
2. Поняття про науку, як сферу людської діяльності, спрямовану на вироблення нових знань про природу, суспільство і мислення.
3. Істинні, відносні і абстрактні наукові знання.
4. Наукова ідея, гіпотеза.
5. Наукова комунікація.
6. Наукова школа.
7. Методологія досліджень.
8. Методологія, як вчення про систему наукових принципів, форм і способів дослідницької діяльності, що має чотирирівневу структуру.
9. Фундаментальна та загальнонаукова методологія.
10. Діалектичний принцип, історичний підхід, термінологічний, системний, когнітивний принципи, принцип моделювання.
11. Конкретно наукова методологія.
12. Методи і техніка досліджень.
13. Методи і методика дослідницької роботи, класифікація методів.
14. Використання методів наукового пізнання.
15. Методи загальні і спеціальні.
16. Спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент, кореляційний і факторний аналіз.
17. *Організація науково-дослідної роботи в Україні.*
18. Управління в сфері науки.
19. Постанови президента та Уряду України. Академія Наук України.
20. Наукова та науково-технічна діяльність. МОН та НАЗЯВО їх роль та функції у забезпечення якості освіти в Україні.
21. Наукові заклади і наукові товариства.
22. Наукові ступені і вчені звання в Україні.
23. *Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів в Україні.*
24. Загальні положення про підготовку науково-педагогічних кадрів в Україні.
25. *Науково-дослідна робота студентів (ндрс)*
26. Загальні засади.
27. Види і форми НДРС: Навчальна науково-дослідна робота, Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом.
28. Оформлення результатів дослідження: реферат, кваліфікаційна робота, доповідь, тези доповіді, стаття.
29. *Плагіат та його профілактика у навчальному процесі.*
30. Загальні положення про плагіат.
31. Визначення понять.
32. Історія питання.
33. Профілактика плагіату в навчальному процесі.
34. Порядок застосування системи «Anti-Plagiarism».

35. Вимоги до електронного варіанта письмової роботи.
36. Критерії оцінювання плагіату в документах.
37. Відповідальність за плагіат.
38. Порядок подання апеляції та її розгляд.
39. Наукова етика
40. Загальні положення про наукову етику.
41. Основні визначення та поняття.
42. Моральні принципи.
43. Етичний кодекс вченого України, його основні розділи та положення.
44. Біоетика, об'єкт, предмет, моральні дилеми.
45. Цитування у науковій літературі
46. Правила цитування.
47. Загальні вимоги до цитування.
48. Посилання на використані джерела.
49. Індекс наукового цитування.
50. Імпакт-фактор (ІФ), індекс цитування статей автора (ІЦ) та індекс Хірша (ІХ).
51. Міжнародні системи цитування.
52. Наукометричні бази даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus, MathSciNet, EBSCOhost, Google Академія, РІНЦ.
53. Рецензування наукової публікації.
54. Рецензування та його мета.
55. Процес рецензування.
56. Рецензування документів у Word.
57. Рецензування наукових робіт.
58. Організація науково-дослідної роботи в Україні
59. Сутність проектної діяльності в закладах освіти
60. Обґрунтування доцільності проекту.
61. Основні форми організації структури проекту.
62. Загальні підходи до планування і контролю проєктів.
63. Структуризація проекту
64. Мережеве і календарне планування проекту.
65. Планування ресурсів, витрат і проєктного бюджету.
66. Контроль виконання проєкту.
67. Формування і розвиток проєктної команди.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Критерії оцінювання знань

Оцінка	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
90 – 100	Здобувач вміє: Повно, логічно і послідовно розкриває зміст питання, відповідь свідчить про всебічні, систематизовані, глибокі знання, вільно володіє теоретичними основами і педагогічну термінологією, правильно застосовує одержані знання для розв'язання практичних завдань, для

	аналізу педагогічних явищ, творчо вирішує поставлені завдання, гнучко використовує міжпредметні зв'язки в узагальненні інформації, демонструє ґрунтовні знання першоджерел, уміння самостійно розкривати їх зміст, робити узагальнення і висновки, використовуючи додаткову літературу, вільно володіє нормативною, сучасною мовою, планувати освітню діяльність з біології. Самостійно розробляти уроки.
89-75	Здобувач володіє понятійним апаратом педагогіки. Уміння і навички студента дозволяють викласти матеріал логічно, послідовно, висловити власну думку, зробити висновок, правильно розкриває основний зміст матеріалу, добре знає основні педагогічні закономірності і вміє використовувати їх при розв'язанні практичних завдань, комплексно вирішує поставлені завдання, правильно використовує довідкову літературу, у відповіді допускає 1 - 2 незначні неточності у використанні педагогічної термінології чи тлумаченні педагогічних явищ.
74-60	Здобувач достатньо володіє понятійним апаратом, уміння і навички студента дозволяють викласти матеріал досить логічно, послідовно, правильно розкриває основний зміст матеріалу, добре знає основні педагогічні закономірності і вміє використовувати їх при розв'язанні практичних завдань, комплексно вирішує поставлені завдання, правильно використовує довідкову літературу, у відповіді допускає 1 значну неточність (серйозну помилку) у використанні наукової та педагогічної термінології чи тлумаченні педагогічних та біологічних явищ, відчуваються труднощі у використанні теоретичних положень при розв'язанні практичних завдань, не вміє самостійно зробити узагальнюючий висновок.
1-59	У здобувачів відсутня логіка і обґрунтування теоретичних положень, відповідь має переважно репродуктивний характер, допускаються суттєві помилки, відповіді мають фрагментарний характер, у відповіді не розкриті основні поняття..

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Академічний словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/ghlosarij>.
2. Антиплагіат: Безкоштовна перевірка на плагіат у Unicheck. URL: <https://unicheck.com/uk-ua/free-plagiarism-checker-online>.
3. Антиплагіат: Порядок здійснення заходів з перевірки на ознаки плагіату академічних текстів ЗУНУ (сервіс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/servisy/antyplahiat>.
4. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О.В., 2019. 150 с. 5.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
6. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 351 с.
7. Закон України «Про академічну доброчесність: Закон України». URL: <https://cutt.ly/IBfteY3>.
8. Закон України «Про освіту» від 19.01.2017 № 38-39 (№ 725-IX від 18.06.2020). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2020 р. № 607 “Про внесення змін до Порядку присудження наукових ступенів”. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/607-2020>
10. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник / 2-ге вид., доп. і перероб. К. : Алерта, 2019. 492 с.
11. Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Методологія наукових досліджень Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2023. 89с.
12. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
13. Михайліченко М. В., Рудик Я. М. Освітні технології: навчальний посібник.

Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.

14. Науково-дослідницька діяльність студентів : навч. посіб. / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 288 с.
15. Основи наукових досліджень : підручник / Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, Я. В. Радовенчик. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 132 с.
16. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті. – Режим доступу: http://www.vak.org.ua/docs/news/nakaz_26_01_08.doc
17. Посилкіна О. В., Літвінова О. В., Братішко Ю. С. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. Х.: НФаУ, 2020. 220 с.
18. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.
19. Сухомлін К. Б. Організація науково-дослідної роботи у закладах освіти : Методичні рекомендації / К. Б. Сухомлін, О. П. Зінченко. – Луцьк : Медіа, 2019. – 36 с. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16168>
20. Теорія і методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю. Д. Костін, Т. В. Полозова, І. А. Шейко, Д. Ю. Костін. Харків : ХНУРЕ, 2021. 152 с.